

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, dnia 20 października 2025 r.

PNIK-I.4131.717.2025

Rada Gminy Siemkowice

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572)

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności Uchwały nr XXVII/108/25 Rady Gminy Siemkowice z dnia 29 września 2025 r. w sprawie nadania Statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Siemkowicach, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 1 października 2025 r.

Uzasadnienie

Wątpliwości organu nadzoru budzą § 9 ust. 2 i 3 załącznika do uchwały, tj. Statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Siemkowicach (dalej: Statut), zgodnie z którymi Dyrektora Biblioteki powołuje i odwołuje Wójt Gminy Siemkowice oraz ustala zakres jego obowiązków i odpowiedzialności oraz Wójt Gminy Siemkowice może wyłonić Dyrektora w drodze konkursu, ustalając regulamin konkursu.

Tak skonstruowana regulacja Statutu narusza przepis art. 11 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2393). Trzeba bowiem podkreślić, że tak

uregulowane przepisy Statutu nie wypełniają w sposób prawidłowy kwestii związanych ze sposobem powoływania organu zarządzającego biblioteką. W ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87) do której odsyła w tej kwestii art. 2 ustawy o bibliotekach mamy bowiem do czynienia z kilkoma różnymi i wykluczającymi się wzajemnie trybami powoływania dyrektora instytucji kultury. Dyrektor może być:

- 1) powołany przez organizatora po zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych właściwych ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję (art. 15 ustawy),
- 2) wskazany w wyniku wyłonienia zarządcy (art. 15a ustawy),
- 3) wyłoniony w drodze konkursu (art. 16 ustawy).

W judykaturze wskazuje się, że statut winien określać, czy kandydata na stanowisko dyrektora powołuje organizator oraz czy wyłania się go w drodze konkursu (por. wyrok WSA w Szczecinie z dnia 7 lipca 2011 r., sygn. akt II SA/Sz 523/11, wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 2 października 2013 r., sygn. akt IV SA/Wr 303/13). Wskazane w tym przepisie zagadnienia zostały przez ustawodawcę uznane nie tylko za niezbędne, ale także za przedmiotowo istotne dla wypełnienia funkcji, jaką ma pełnić statut. Brak konkretnych regulacji w zakresie sposobu powoływania dyrektora i pozostawienie tych zagadnień do rozstrzygnięcia organowi wykonawczemu, wykonującemu zadania organizatora instytucji kultury, pozostaje w opozycji do art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz art. 40 ust. 2 pkt 2 oraz art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (wyrok WSA w Łodzi z dnia 23 lipca 2021 r., sygn. akt II SA/Łd 203/21, por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 27 marca 2024 r., sygn. akt II SA/Łd 31/24). W przedmiotowej uchwale wskazano po pierwsze, że Dyrektora Biblioteki powołuje i odwołuje Wójt Gminy Siemkowice oraz ustala zakres jego obowiązków i odpowiedzialności, jednakże taka regulacja nie jest tożsama z treścią art. 15 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, ponieważ tam ustawodawca postanowił również o obowiązkowym zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych właściwych ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję, czego zabrakło w § 9 ust. 2 Statutu. Tym samym doszło tutaj do niedozwolonej modyfikacji przepisów ustawowych i przez to istotnego naruszenia wskazanych przepisów. Również w przypadku regulacji zawartej w § 9 ust. 3 zabrakło odniesienia się do obligatoryjnych elementów zawartych w ogłoszeniu o konkursie, czyli art. 16 ust. 3e ww. ustawy.

Ponadto, niezależnie od powyższych zastrzeżeń trzeba jeszcze wskazać, że zastosowanie równoległe obu wykluczających się trybów wyboru Dyrektora zostało uregulowane w tym Statucie w sposób, który *de facto* pozostawia do swobodnego wyboru Wójta Gminy Siemkowice to czy zdecyduje się wybrać pierwszy czy też drugi z tych trybów. Ustawodawca przesądził, że to organ stanowiący danej jednostki samorządu terytorialnego ma jednoznacznie wskazać w statucie który z tych trybów należy zastosować. Oczywiście nie wyklucza to ewentualnego zastosowania dwóch

czy nawet trzech trybów, jednakże wówczas musi to zostać uregulowane w sposób nie budzący żadnych wątpliwości co do tego kiedy (w jakich okolicznościach) zostanie zastosowany dany tryb wyboru Dyrektora. Nie może to zostać pozostawione do swobodnego wyboru organu wykonawczego danej jednostki samorządu terytorialnego, tak jak ma to miejsce w przedmiotowym Statucie.

Wobec powyższego, w terminie 7 dni od doręczenia niniejszego zawiadomienia, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/enadzor albo ePUAP: /lodzuw/skrytka.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Wójt Gminy Siemkowice